ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ТЕХНИЧЕСКОТО СЪСТОЯНИЕ НА ЯЗОВИРНИТЕ СТЕНИ И СЪОРЪЖЕНИЯТА КЪМ ТЯХ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЛАСТ ВРАЦА КЪМ ЮЛИ 2017 Г.

Язовирите в област Враца са въведени в експлоатация в периода 1952-1970 г.
Стените им са от земно-насипен тип с височина от 3 до 37 м и обем от 20 000 куб.м до 16 000 000 куб.м.
В периода 29 май – 23 юни 2017 г., комисия назначена от Областния управител провери 88 бр. язовири на територията на област Враца.
Накратко техническото им състояние е следното:

Язовирите без забележки по техническото и конструктивното състояние на стената и облекчителните съоръжения (преливници и основни изпускатели) са 11 на брой:

Име на ЯСС:	Населено място / собственик:	Стопанисва се от:
Домуславец	с. Нивянин / Община Борован	„Акваленд БВБ“ ЕООД
Агов дол	с. Власатица / Община Враца	„Сан Марко 2007“
Мраморчица	с. Горно Пещене / Община Враца	Община Враца
Боденец	с. Крапец / Община Мездра	Община Мездра
Под селото	с. Долна Кремена / Община Мездра	Община Мездра
Курново	с. Курново / Община Роман	„Геонид“ ЕООД
Метизи	гр. Роман / „Метизи“ АД	„Метизи“ АД
Върбешница	с. Върбешница / „НС“ ЕАД - Мизия	Цветомир Павлов (наем)
Острог	с. Лютиброд / „НС“ ЕАД - Мизия	„Боди-М-Травъл“ ООД
Горна Бешовица	с. Горна Бешовица / СН „Роса“	„Ники-1“ ЕООД
Станьов дол	с. Бели Извор / „Холсим“ АД	„Холсим България“ АД

Язовири с технически изправни преливници – 29 бр. :

Братковец, Гъбов дол, Домуславец, Тихов лъг (Общ. Борован), Враняк, Градините (с. Буковец), Драшан 1, Лековит кладенец (Общ. Бяла Слатина), Агов дол, Желязковец (ремонтиран), Лиляче, Мраморчица (ремонтиран), Под кръста, Сухия скът (Общ. Враца), Баурене, Султански дол (Общ. Криводол), Боденец, Ослен Криводол, Под селото/Долна Кремена (Общ. Мездра), Стояновци (Общ. Роман), Рогозен-2 (Общ. Хайредин), Върбешница, Девец, Дъбника, Острог („НС“ ЕАД), Горна Бешовица (СН „Роса“), Бутан, Метизи, Станьов дол – частна собственост.

Язовири с разрушен преливник и/или бързоток – 28 бр. :

Велчов лъг, Гарвански геран, Горна бара, Езерска падина, Жарковец, Корея (Общ. Борован), Кокошарника, Под селото, Търнак (Общ. Бяла Слатина), Върбица-2, Девене, Енева, Кираджията, Косталево, Лесконож, Омарски геран, Три Кладенци (Общ. Враца), Бъркашки дол, Галатин, Градешница, Караджа-1, Караджа-2, Лесура (Жиев лъг), Мътница, Уровене (Общ. Криводол), Бързина, Рогозен-1 (Общ. Хайредин), Аспарухов вал („Напоителни системи“ ЕАД).

Язовири с работещи основни изпускатели са 52 бр.:

Братковец, Велчов лъг, Гарвански геран, Горна бара, Гъбов дол, Домуславец, Млада овчарка, Потока (Ботева алея), Сираково, Тихов лъг (БОР), Враняк, Габаре, Градините *(с. Буковец)*, Драшан 2, Кокошарника, Лековит кладенец, Руменя, Търнак (БС), Агов дол, Влашки дол, Върбица-2, Дедова могила, Джуджански поток, Енева, Кираджията, Косталево, Лесконож, Мраморчица, Под кръста, Сухия скът, Три Кладенци, Чирен-3 (ВР), Галатин, Караджа-1, Караджа-2, Лозята, Мътница, Потока, Султански дол (Общ. Криводол), Боденец, Ослен Криводол (МЕЗ), Курново, Стояновци (РОМ), Бързина, Рогозен-2 (ХАЙ), Аспарухов вал, Върбешница, Дъбника, Острог („НС“ ЕАД), Горна Бешовица (СН „Роса“), Метизи („Метизи“ АД), Станьов дол („Холсим“ АД)

Язовири с технически неизправни основни изпускатели – 21 бр. :

Община Борован: Езерска падина, Жарковец, Корея, Стубеля, Церов дол ;
Община Бяла Слатина: Драшан 1, Марин дол, Под селото, Соколаре 1 ;
Община Враца: Девене, Желязковец, Кални дол, Лиляче, Омарски геран ;
Община Криводол: Баурене, Градешница, Лесура (Жиев лъг) ;
Община Мездра: Заминец ;
Община Хайредин: Рогозен-1 ;
Девец – „Напоителни системи“ ЕАД ;
Бутан – Димо Терзийски от с. Бутан.

Язовири, до чиито основни изпускатели достъпът е труден ли невъзможен – 18 бр. :

Община Бяла Слатина: „Лековит кладенец“, „Градините“ (с. Тлачене), „Лъга“, „Марин дол“,
Община Враца: „Омарски геран“, „Уменкьовец“,
Община Криводол: „Балкана 3“, „Бъркашки дол“, „Влашка могила“, „Чукара“, „Караджа 2“, „Уровене“,
Община Мездра: „Батон дол“, „Заминец“, „Царевец“
„Гайтан“ – Сдружение за напояване „Гайтан“
„Бутан“ – Димо Терзийски от с. Бутан
„Девец“ – „Напоителни системи“ ЕАД – клон Мизия

Язовирите с нарушения по стената (воден или въздушен откос) са 46 броя:

Братковец, Гарвански геран, Горна бара, Гъбов дол, Езерска падина, Жарковец, Корея, Млада овчарка, Потока (Ботева алея), Сираково, Стубеля, Церов дол, Тихов лъг (БОР), Враняк, Габаре, Градините (с. Тлачене), Драшан 1, Кокошарника, Лековит кладенец, Марин дол, Под селото, Руменя (БС), Върбица-2, Дедова могила, Джуджански поток, Кални дол, Омарски геран, Под кръста, Сухия скът (ВР), Галатин, Караджа-2, Лозята, Мътница, Султански дол, Фудич (КР), Батон дол, Заминец, Ослен Криводол, Царевец (МЕЗ), Стояновци (РОМ), Бързина, Рогозен 1, Рогозен 2 (ХАЙ), Девец („НС“ ЕАД), Гайтан (СН „ Гайтан“), Бутан (Димо Терзийски).

Язовири със скъсани или прорязани стени и недовършена процедура по извеждане от експлоатация – 9 бр. :

- Стубеля, Церов дол (Община Борован)
- Марин дол, Домуславец, Попица (Общ. БС)
- Голямо Бабино (Община Криводол)
- Батон дол, Заминец, Царевец (Общ. МЕЗ)

Съгласно Наредбата за осъществяване на техническата и безопасна експлоатация на язовирите, собственикът стопанисва, поддържа, организира, провежда, ръководи и осъществява техническата и безопасната експлоатация на язовирната стена и съоръженията към нея и отговаря за тяхната сигурност и опазването на околната среда (Чл. 4, ал. 1). Това става посредством техническо обслужване, ремонти и реконструкции, с които осигурява сигурност, дълготрайност и ефективност на язовирните стени и съоръженията към тях (Чл. 5).

В тази връзка, в чл. 14 е записано, че собственикът взема решения и осигурява финансирането за извършване на техническата експлоатация, основни ремонти и реконструкции на язовирни стени и съоръженията към тях - по своя преценка или по предложение на оператора, като всяка година до 31 януари собственикът е длъжен да определи графиците за текущ ремонт за съответната година. Видът и обемът на ремонтните работи се определят от собственика въз основа на протоколите от прегледите за състоянието на яз. стени и на съоръженията към тях или въз основа на направените от КОТЕСЯС предписания (Чл. 135, ал.1).

ПРЕДПИСАНИЯ НА КОМИСИЯТА ЗА ОБЛЕДВАНЕ НА ТЕХНИЧЕСКОТО И ЕКСПЛОАТАЦИОННО СЪСТОЯНИЕ НА ЯЗОВИРНИТЕ СТЕНИ И СЪОРЪЖЕНИЯТА КЪМ ТЯХ (КОТЕСЯС)

На 42 броя язовири е предписан ограничен режим на завиряване:

Братковец, Велчов лъг, Гарвански геран, Горна бара, Домуславец, Езерска падина, Жарковец, Корея, Млада овчарка, Сираково, Тихов лъг (БОР), Враняк, Драшан 1, Кокошарника, Соколаре 1 (БС), Върбица 2, Девене, Кални дол, Кираджията, Косталево, Лиляче, Омарски геран, Три Кладенци, Уменкьовец (ВР), Баурене, Бъркашки дол, Галатин, Градешница, Караджа 1 и 2, Лесура, Мътница, Султански дол (КР), Боденец, Ослен Криводол, Царевец (МЕЗ), Стояновци (РОМ), Бързина, Рогозен 1 (ХАЙ), Аспарухов вал, Дъбника („НС“ ЕАД), Бутан (Д. Терзийски).

Да се почисти или допочисти пречеща дървесна или храстовидна растителност по стената или облекчителните съоръжения е предписано на 52 броя язовири:

Гъбов дол, Потока (Ботева алея), Сираково, Тихов лъг (БОР), Враняк, Габаре, Градините (с. Буковец), Градините (с. Тлачене), Драшан 2, Кокошарника, Лековит кладенец, Соколаре 1, Търнак (БС), Агов дол, Влашки дол, Върбица 2, Девене, Дедова могила, Енева, Кални дол, Кираджията, Омарски геран, Под кръста, Сухия скът, Чирен 3 (ВР), Балкана 1 и 2, Баурене, Бъркашки дол, Влашка могила, Галатин, Караджа 1 и 2, Лозята, Мътница, Потока, Султански дол (КР), Батон дол, Боденец, Заминец, Ослен Криводол, Под селото (МЕЗ), Аспарухов вал, Върбешница, Девец, Дъбника, Острог („НС“ ЕАД), Гайтан и Горна Бешовица (на СН), Бутан, Метизи, Станьов дол (частна собственост).

Да се продълбочи леглото на преливника и/или отводящият канал след основния изпускател е предписано на 21 бр. язовири:
Сираково (Община Борован),
Враняк, Габаре, Драшан 2, Кокошарника, Лековит кладенец, Соколаре 1 (Общ. БС),
Върбица 2, Дедова могила, Енева, Кални дол, Кираджията (Община Враца),
Галатин, Потока, Султански дол (Общ. КР),
Ослен Криводол, Под селото (Общ. МЕЗ),
Курново (Община Роман),
Гайтан (СН „Роса“),
Станьов дол („Холсим“ АД),
Бутан (Димо Терзийски).

Да се насипе, подравни и уплътни короната на язовирната стена е предписано на 7 броя язовири:

Потока (Ботева алея) (Община Борован),

Драшан 2 (Община Бяла Слатина),

Мраморчица, Чирен 3 (Община Враца),

Ослен Криводол (Община Мездра),

Стояновци (Община Роман),

Аспарухов вал („Напоителни системи“ ЕАД).

Да се възстанови заскалявката (каменната броня) на водния откос е предписано на 9 броя язовири:

Братковец (Община Борован),

Враняк, Под селото, Руменя (Общ. БС),

Върбица 2, Дедова могила (Общ. ВР),

Ослен Криводол (Община Мездра),

Стояновци (Община Роман),

Рогозен 2 (Община Хайредин).

Да се възложи изготвяне на проект за ремонтни работи е предписано на 9 броя язовири: Горна бара, Корея, Млада овчарка (БОР), Девене, Кираджията, Лесконож, Три Кладенци (ВР), Бъркашки дол, Градешница (КР)

Да се предприемат действия по възстановяване експлоатационното състояние на преливник или основен изпускател е предписано на 15 броя язовири: Велчов лъг, Жарковец (БОР), Соколаре-1, Търнак (БС), Върбица 2, Желязковец, Кални дол, Косталево, Омарски геран (ВР), Мътница, Галатин, Караджа 2 (КР), Под селото (МЕЗ), Гайтан (СН „Роса“), Бутан (частна собственост на Димо Терзийски).

Да се възстанови язовирната стена

и съоръженията към нея

съгласно изготвения проект

е предписано на 5 броя язовири:

Гарвански геран, Езерска падина (Общ. БОР),

Лесура / Жиев лъг (Община Криводол),

Бързина, Рогозен 1 (Община Хайредин).

Язовири в технически неизправно експлоатационно състояние, на които е предписано да се свика Експертен технически съвет, който да вземе решение относно бъдещата им експлоатация са 12 бр. :

- Стубеля и Церов дол (Общ. Борован)
- Лъга (Общ. Бяла Слатина)
- Уменкьовец (Общ. Враца)
- Балкана 2, Влашка могила, Уровене, Фудич, Чукара (Общ. Криводол)
- Батон дол, Заминец и Царевец (Общ. Мездра)

Други предписания:

Да се отстрани заблатяването под петата на въздушния откос: яз. „Руменя“ и яз. „Рогозен 1“

яз. „Домуславец“, с. Нивянин – да се установи дали филтрационната вода в дясната част на стената влияе на нейното функционално състояние;

яз. „Враняк“ – да се възстанови дясната част на сухия откос на язовирната стена;

яз. „Лековит кладенец“ – да се възстанови СК на ОИ откъм въздушния откос;

яз. „Под селото“ – да се довършат ремонтните дейности по преливника и ОИ;

яз. „Търнак“ – да се изгради стоманобетонна шахта за СК на ОИ;

яз. „Соколаре 1“ и яз. „Рогозен 2“ – да се отводни шахтата на ОИ от сухата страна;

яз. „Лиляче“ – да се завърши ремонта на ОИ;

яз. „Сухия скът“ – да се възстанови цялостта на сухия откос в петата на язовирната стена;

яз. „Аспарухов вал“ – да се подмени корозиралата тръба след спирателния кран на основния изпускател.

Чл. 172. (1) Малките язовири, намиращи се в експлоатация, които не отговарят на изискванията за изправно техническо състояние, подлежат на оценка за възможността и целесъобразността от извършването на ремонт или реконструкция или за пристъпване към извеждането им от експлоатация и/или към ликвидация.

(2) Оценката на сигурността и анализът на техническото състояние на малките язовирни стени и на съоръженията към тях по ал. 1 в различни условия на работа и предложение за по-нататъшната им експлоатация се извършва от Експертен технически съвет на базата на изследвания, контролни измервания и проби, по показателите за конструктивна сигурност, за технологична сигурност, влиянието върху околната среда и според качествените признаци за състояние, указани в проектната документация на съоръжението и в тази наредба.

Чл. 173. Резултатите от оценката на сигурността и анализът на техническото състояние на малките язовирни стени и на съоръженията към тях в експлоатация се предоставят на областния управител за нуждите на КОТЕСЯС и на ДАМТН.

Собственикът е отговорен за неизпълнението на задълженията си по тази наредба (Чл. 7).

В Чл. 200, ал. 1, т. 38 и 39 от Закона за водите (ЗВ) се предвижда налагането на глоби за неизпълнение както следва:

т. 38 - за неизпълнение на задължение по чл. 141, ал. 1 - от 1000 до 10 000 лв.;

Чл. 141. (1) Собствениците на язовирни стени и/или съоръженията към тях са длъжни да осигурят:

1. поддържането им в техническа изправност;
2. използването на измервателна и контролна апаратура за мониторинг на тяхната дейност;
3. използването на информационна система, предоставена от ДАМТН, съгласно наредба (все още не е разработена);
4. спазване на изискванията за техническа и безопасна експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях, определени в наредбата за техническата и безопасна експлоатация на язовирите;
5. регулиране на водните нива в язовирите с цел намаляване на риска от наводнения.

т. 39 - за неизпълнение на предписание на КОТЕСЯСС или ДАМТН – от 1000 до 20 000 лв.

Преливник на яз. „Велчов лъг“

Преливник на яз. „Гарвански геран“

Стена на яз. „Гарвански геран“

Преливник на яз. „Горна бара“

Стена на язовир „Горна бара“

Преливник на яз. „Езерска падина“

Преливник на яз. „Жарковец“

Преливник на яз. „Корея“

Стена на яз. „Корея“

Стена на яз. „Млада овчарка“

Стена на яз. „Стубеля“

Стена на яз. „Церов дол“

Преливник на яз. „Кокошарника“

Стена на яз. „Марин дол“

Преливник на яз. „Под селото“

Преливник на яз. „Соколаре 1“

Преливник на яз. „Върбица 2“

Преливник на яз. „Девене“

Стена на яз. „Дедова могила“

Преливник на язовир „Кираджията“

Преливник на яз. „Косталево“

Преливник на яз. „Лесконож“

Преливник и стена на язовир „Омарски геран“

Въздушен откос на яз. „Сухия скът“

Преливник на яз. „Три Кладенци“

Преливник на яз. „Бъркашки дол“

Преливник на яз. „Галатин“

Преливник на яз. Градешница“

Преливник на яз. „Караджа 1“

Преливник на яз. „Караджа 2“

Преливник на яз. „Лесура/Жиев лъг“

Преливник на яз. „Мътница / Балкана 1“

Преливник на яз. „Потока“, с. Фурен

Преливник на яз. „Уровене“

Преливник на яз. „Бързина“

30.05.2017

Преливник на яз. „Рогозен 1“